

Examenscharakteren end selv de theoretiske Sag, hvorimod der hos os lægges liden eller ialfsald faare liden Vægt paa de praktiske Prøver. Jeg troer ogsaa, at der i Lovforslaget er forbeholdt Staten Alt, hvad der er nødvendigt for at varetage det Heles Vel, idet jeg har foreslaaet Staten forbeholdt at stille et vist Antal til Valg for Menigheden. Staten, og navnlig Kultusministeriet, er jo med Hensyn til Skoleloven gaaet endogsaa langt videre, end der her er foreslaaet, idet Skolelærerne indstilles af selve Kommunen. Det er en Bestemmelse, som jeg altid har anseet for uheldig for det Hele, og det kunde derfor ikke falde mig ind at bringe det i Forslag i denne Lov, hvorimod jeg troer, at den Maade, hvorpaa jeg har foreslaaet, at Staten præsenterer Præster til Valg, vil være tilstrækkelig Garant for, at de meest kvalificerede Mænd blandt Supplicanterne ansættes, og hvorved Kommunen tillige faaer Midler ihænde til at sikke sig mod Præster, som den ikke synes om.

Med disse foreløbige Bemærkninger skal jeg anbefale Forslaget til det ærede Thing's Dverveelse.

Kraiberg: En af de første Dage i Sessjonen havde jeg den Ære igjennem vor høitærede Formand at lade henlægge paa Thingets Bord et motiveret Forslag angaaende Besættelsen af geistlige Embeder i Kongeriget Danmark. Forfatteren af dette Forslag, Pastor Seidelin, en jydsk Sognepræst, som bestandig har arbejdet i Retning af folkelig Frihed, havde anmodet mig om at indbringe dette Forslag her i Thinget, men dette undlod jeg af flere Grunde, deels fordi jeg ikke i alle Henseender kunde samstemme med Forslaget, deels fordi jeg ikke tiltroede mig selv Kraft og Dygtighed til at bringe en saa vigtig Sag frem her i Thinget, og endelig fordi flere af mine Venner her i Salen raadede mig derfra, idet de meente, at man kunde see Tiden an, om der muligviis kunde fremkomme et saadant Forslag. Da Sagen nu foreligger, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa dette Forslag af Pastor Seidelin, og jeg skal kortelig antyde Hovedpunkterne deri. Med Hensyn til

Omfanget gaaer Forslaget videre end det Forslag, der er indbragt af den ærede Rigsdagsmand for Præste Amts 4de Valgfreds (Walther), idet det nemlig omfatter Besættelsen ikke blot af Præster, men ogsaa af Provste og Bispeembeder. Hvad Valgberettigelsen angaaer, da adskiller det sig deri, at det ikke blot optager samtlige Kommunemedlemmer, men ogsaa for større Sikkerheds Skyld samtlige Præster, Capellaner og Lærere i Provstiet som Valgberettigede. Foruden de 2 Valgmaader, som ere anførte i disse 2 Forslag, gives der vistnok flere og navnlig een, som efter min Formening maa ansees for den naturligeste og hensigtsmæssigste, nemlig den samme Maade, som nu gjælder for Besættelsen af Skolelærerembederne. Om Maaden, hvorpaa Kommunerne skulle udøve deres Medbestemmelsesret, kunne Meningerne forøvrigt være meget deelte, men jeg troer, at Alle ville være enige i, at der i saa Henseende tilkommer dem en ubestridelig Ret. Paa en Tid, da man, og vistnok med fuld Frihed, stræber efter at sikke selvstændige Mænd Indflydelse paa Valget af dem, som skulle varetage deres materielle Interesser, troer jeg ogsaa det er rimeligt, at man søger at skaffe dem Indflydelse paa Valget af dem, som skulle varetage deres høiere Interesser, som skulle indvirke paa deres Saligheds Sag. Jeg veed, at den foreliggende Sag vil og for Diebliffet maa møde Modstand fra forskellige Sider, men jeg veed ogsaa, at der ikke kan gjennemføres nogen som helst folkelig Reform, uden at der imod den hæver sig Tvivl og Indvendinger, som en Fremtid, fjernere eller nærmere, har viist kun at have havt liden eller ringe Betydning. Den nuværende Besættelse af Præsteembederne ansees som en af Hindringerne for Udviklingen af et virkelig sandt og kristeligt Liv, som en af Aarsagerne til de mindre hyggelige Forhold, som desto værre paa mange Steder finde Sted mellem Præst og Menighed. Jeg troer derfor ikke, at vi bør skyde Sagen fra os, selv om vi maatte anerkende, at den for Diebliffet ikke laver sig realisere, idet jeg nemlig holder for, at det er en lovgivende Forsamlings Pligt ikke blot at beskæftige sig med de Sager, som nødvendigviis maae og kunne lade sig realisere strax,